

og ogsaa dér kan de hente mange Vink og megen Vejledning af deres Kolleger. Og saa er der det, man kalder kollektiv Vejledning, de store Instruktionskursus, som i en Aarrække er holdt Landet over, og som med Hensyn til Vejledning forekommer mig at have været af den største Betydning. Jeg kan ogsaa nævne, at mange Steder — det gælder i alt Fald den Egn, hvor jeg har hjemme — har Lærerne gennem mange Aar sluttet sig sammen i praktiske Øvelsesforeninger og ad den Vej faaet Vejledning.

Den nye Tilsynsmand derimod, som er udpeget til at yde særlig Vejledning, Amtsskolekonsulenten, ham maa jeg tilstaa, at jeg stiller mig noget skeptisk overfor. Der staar i Forslaget, at han skal være vejledende og raadgivende og føre Tilsyn, og der foreslaas indtil 9 nye Amtsskolekonsulenter, idet der i Forvejen er 3 i Sønderjylland. Det vil sige, da vi har 18 Amter, at hver Amtsskolekonsulent skal vejlede i to Amter. Nu har jeg gjort mig den Ulejlighed at undersøge de to Amter, hvor jeg er bedst kendt, Ringkøbing og Ribe Amter, som altsaa, hvis Forslaget gaar igennem, sandsynligvis vil faa en Konsulent i Fællesskab. (Undervisningsministeren [Nina Bang]: Nej!). Ja, saadan har jeg opfattet det. Hvis det ikke er rigtigt, vil maaske Ministeren oplyse Forholdet senere. Men i Ringkøbing Amt findes der efter den sidste Fortegnelse 569 Lærere og Lærerinder og i Ribe Amt 525, altsaa i alt 1 094, og jeg vil jo sige, at det vil blive et noget uoverkommeligt Arbejde at skulle rejse rundt fra Skole til Skole og yde disse Mennesker Vejledning. Det kunde maaske gaa, som det gik Folketingsmand Nøhr, der fortalte i Skolekommissionen, at han havde siddet i 46 Aar som Lærer, inden han fik Bispevisitats, og den længste Tid af disse 46 Aar ved samme Skole.

Efter mit Kendskab til disse Forhold kan jeg ikke tillægge en saadan Vejledning, ved at rejse fra Skole til Skole og tilse, nogen overvældende stor Betydning. Derfor har man ogsaa hele Tiden, naar man har talt om disse Konsulenter, tænkt sig et mindre Omraade. Da man her i Rigsdagen behandlede Tilsynsspørgsmaalet i Samlingerne 1911—12 og 1912—13, var der ogsaa foreslaaet Konsulenter, men det var Provstikonsulenter, altsaa for et meget mindre Omraade; og i Danmarks Lærerforenings

Bestyrelses Henvendelse til den store Skolekommission af 1920 krævede man en Konsulent for hvert Provsti. Det kunde selvfølgelig lade sig høre, det kunde være overkommeligt, men det vilde ogsaa blive en meget dyr Historie.

Desuden forekommer det mig, at denne Amtskonsulent sejler under falsk Flag. Han hedder Konsulent, men i Virkeligheden er han Inspektør. Han skal inspicere, han skal iagttage, han skal se efter, naar han kommer ud. Og hvad han for øvrigt skal foretage sig i Enkeltheder, ved vi jo egentlig ikke; der staar i § 22, at hans Virksomhed skal fastsættes ved ministeriel Instruks. Men naar man kalder ham Konsulent, er det vel, fordi Inspektørnavnet ikke er saa særlig anset. Nu tror jeg, det er gaaet saadan med Konsulentnavnet, at ogsaa det i visse Kredse ikke er saa anset, som da man begyndte at tale om denne Amtsskolekonsulent. Men han er efter min Opfattelse i Virkeligheden slet ikke Konsulent. En Konsulent er ikke en Mand, som rejser rundt og tilser, men en Mand — det gælder f. Eks. Landbrugskonsulenter —, som man henvender sig til og spørger til Raads eller tilkalder, for at han kan undersøge en eller anden Sag.

Det ærede Medlem Hr. H. P. Hansen udtalte, at naar den Amtsskolesekretær, som den ærede Taler ogsaa beskæftigede sig noget med og ikke levnedede det til mig at omtale, kom i Skolen, vilde han komme som en overordnet, fordi han var Medlem af Skoledirektionen. Jeg tror, at Amtsskolekonsulenten vil komme ikke mindre som en overordnet, og han vil maaske være mere Embedsmand end Amtsskolesekretæren. Vi har jo, som det ærede Medlem nævnte, i Skolekommissionen fra vor Side stillet Forslag om en Amtsskolesekretær, som skulde være Medlem af Skoledirektionen og være en Skolemand, der havde staaet visse Aar i Skolens Tjeneste, og som skulde kunne tilkaldes af Kommunalbestyrelser, Skolekommissioner og Lærere. Hvis der var en eller anden Sag af Vanskelighed, hvis en eller anden Ting var ved at gaa i Haardknude, kunde han tilkaldes som Raadgiver og Hjælper i saa Henseende.

Det ærede Medlem Hr. H. P. Hansen fremhævede meget stærkt, at paa visse Punkter udvidedes i dette Lovforslag det